

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ

YÜKSEK ADLİYE KURULU

2015 Yılı Raporu

Önsöz

Bir lke yargısının adil ve tarafsız olmasının yanı sıra, Őeffaf ve hesap verir konumunda olması gerekir. Bu ilke göz önünde tutularak 2015 yılının Faaliyet Raporu önceki yıllara mukayesen daha kapsamlı bir Şekilde hazırlanmıŐtır.

Bu yıl ilk defa faaliyet raporunda Mahkemeler ile ilgili bilgilere ek olarak, mahkemelerde karşılaşılmakta olan sorunlar hakkında da bilgi verilmektedir.

Tüm Yüksek Mahkeme Kararlarına www.mahkemeler.net adresinden ulaşılabilmekte, Alt Mahkeme kararlarından önemli olanlar web sayfasına eklenmektedir.

KKTC'de Őeffaf ve hesap verebilir bir yargı olduğunu gösteren faaliyet raporumuzu, toplum nezdinde yargının güvenilir kurumlar arasındaki yerini korumaya devam etmesi temennisi ile yayınlıyoruz.

Narin Ferdi Şefik

Yüksek Mahkeme Başkanı

**KKTC ANAYASASI'NIN 141 (3) (B) MADDESİ UYARINCA HAZIRLANMIŞ
2015 YILI
YÜKSEK ADLİYE KURULU RAPORU**

Anayasa'nın 141. maddesi ile 35/85 sayılı Yüksek Adliye Kurulu Yasası altında başkanlığını Yüksek Mahkeme Başkanının yaptığı 12 üyeli Yüksek Adliye Kurulu, yargının genel işleyişi, düzenli çalışması, yargıçların ve mahkemelere bağlı kamu görevlilerinin görevlerine devamları, işlemlerin verimli bir şekilde yürütülmesi, yargıçların yetiştirilmeleri, mesleğin vakar ve onurunu korumaları için gerekli önlemlerin alınması, yargıçların atanmaları, meslekte ilerlemeleri, görev yerlerinin tesbiti, yargıçlar ile ilgili disiplin konularında karar verme görev ve yetkileri ile donatılmıştır. Yüksek Adliye Kurulu 2015 Yılında 19 toplantı yapmış, yukarıda sıralanan görev ve yetkileri dahilindeki konularda gerekli kararları almıştır.

I. MAHKEME KADROLARI

A. Yargıçlar

1. Yüksek Mahkeme :

Anayasamıza göre 1 Başkan 7 Yargıçtan oluşan Yüksek Mahkemeye 20 Ağustos 2014 tarihinde Başkan olarak atanan Şafak Öneri, 20 Eylül 2015 tarihinde emekliye ayrılmış ve 21 Eylül 2015 tarihinde Yüksek Mahkeme Başkanlığına Narin Ferdi Şefik atanmıştır. Yüksek Mahkeme Yargıçı Emine Dizdarlı, 26 Ekim 2015 tarihinde görevinden istifa etmiş ve KKTC Yüksek Yönetim Denetçisi olarak atanmıştır. 16 Kasım 2015 tarihinde Kaza Mahkemesi Başkanı Bertan Özerdağ Yüksek Mahkeme Yargıçlığına atanmıştır.

2. Alt Mahkemeler :

İskele Kaza Mahkemesinin 9 Şubat 2015 tarihinde hizmete açılmasıyla Kaza Mahkemesi sayısı 5'e çıkmış ve Lefkoşa Kaza Mahkemesinde 11, Gazimağusa Kaza Mahkemesinde 5, Girne Kaza Mahkemesinde 5, Güzelyurt Kaza Mahkemesi ile ona bağlı Lefke Mahkemesinde 3, İskele Kaza Mahkemesinde 2, Lefkoşa Ağır Ceza Mahkemesinde 3 ve Gazimağusa ile Girne Ağır Ceza Mahkemelerinde 3 olmak üzere Kaza Mahkemesi Başkanı, Kıdemli Yargıç ve Kaza Mahkemesi olmak üzere toplam 32 Yargıç görev yapmıştır.

Kaza Mahkemelerinde görev yapmak üzere yeni 7 Kaza Mahkemesi Yargıçı atanmış, 1 Kıdemli Yargıç, Kaza Mahkemesi Başkanlığına ve 2 yargıç, Kıdemli Yargıçlığa terfi etmiştir.

B. Personel

1. Yüksek Mahkeme:

Yüksek Mahkemede Genel Sekreter, Başmukayyit Yardımcısı ve çeşitli kademelerde 50 kişilik personel hizmet vermiştir.

2. Kaza Mahkemeleri:

Lefkoşa Kaza Mahkemesinde 81, Gazimağusa Kaza Mahkemesinde 59, Girne Kaza Mahkemesinde 48, Güzelyurt ve ona bağlı Lefke Mahkemesinde 29, İskele Kaza Mahkemesinde 14 olmak üzere 231 personel görev yapmıştır.

Yıl içinde 2 maliye istatistik ve ayniyat memuru, 5 mahkeme memuru, 7 stenograf atanmış ve kaza mahkemelerinde göreve başlamıştır.

II. DAVALAR

Yıllara göre, askıda bulunan dava sayıları:

YIL	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Anayasa	28	23	23	36	30	50	37
Yargıtay/Hukuk	170	185	259	309	362	372	457
Yargıtay/Ceza	47	52	43	82	128	146	148
Yargıtay/Aile Hukuku	17	12	12	9	17	22	18
Yargıtay/Asli Yetki	3	3	6	11	23	21	25
Yüksek İdare Mahkemesi	243	193	320	430	431	483	557
Yüksek İdare Mahkemesi İstinafı	14	19	19	4	12	11	11
Hukuk	9404	9226	10033	10430	13254	12822	14783
Ceza	12795	11034	13629	24513	20219	21877	15215
Aile	255	362	400	343	354	371	411

Yıllara göre, bitirilen dava sayıları:

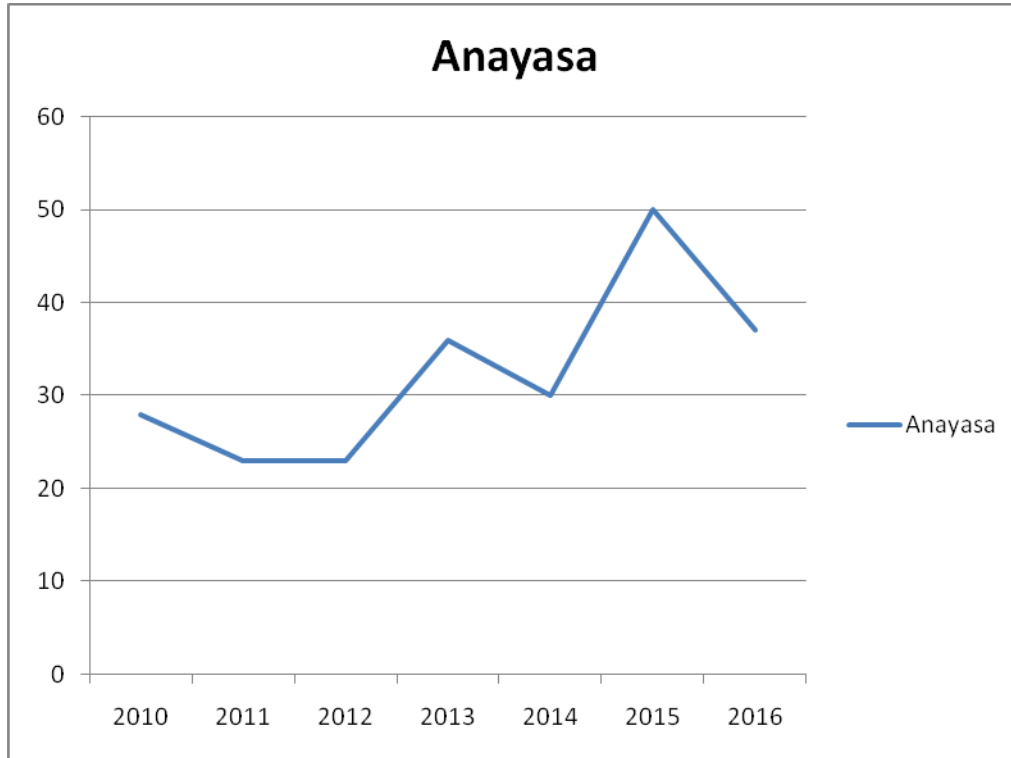
YIL	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Anayasa	15	15	15	24	10	32
Yargıtay/Hukuk	118	71	136	121	162	118
Yargıtay/Ceza	88	66	75	74	99	180
Yargıtay/Aile Hukuku	19	11	10	10	5	13
Yargıtay/Asli Yetki	6	13	31	22	30	28
Yüksek İdare Mahkemesi	215	102	171	173	237	182
Yüksek İdare Mahkemesi İstinafi	13	7	18	2	7	14
Hukuk	17759	17132	20068	17968	18757	18311
Ceza	28824	31054	36031	47324	46931	43616
Aile	1191	1273	1418	1367	1469	1438

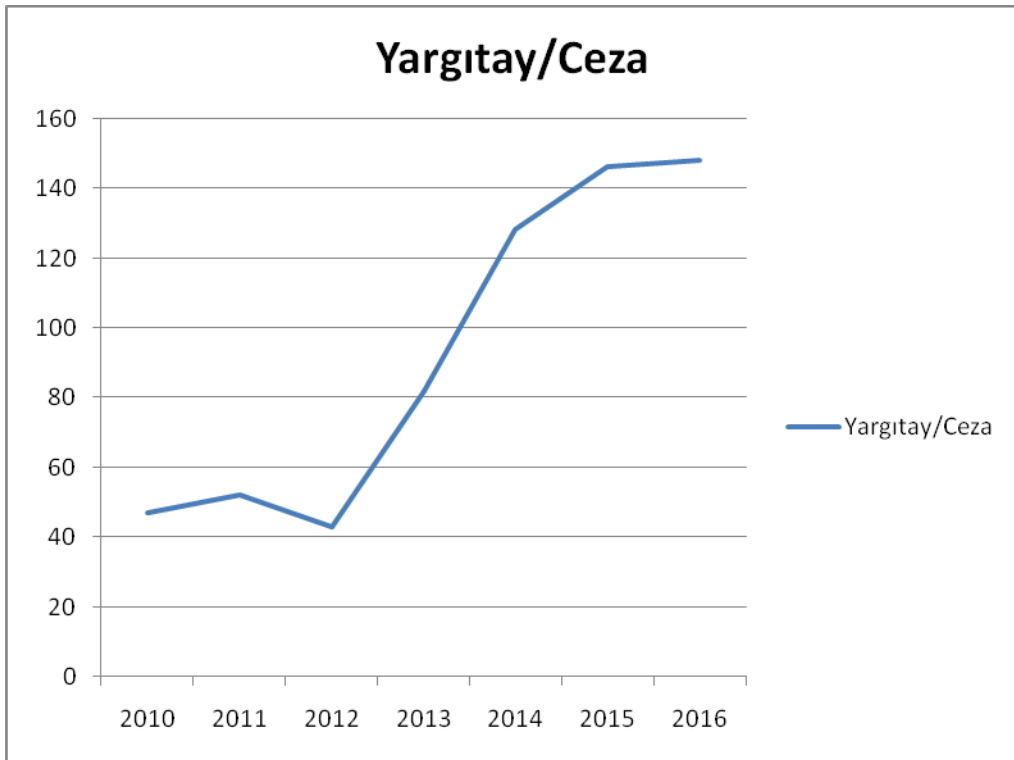
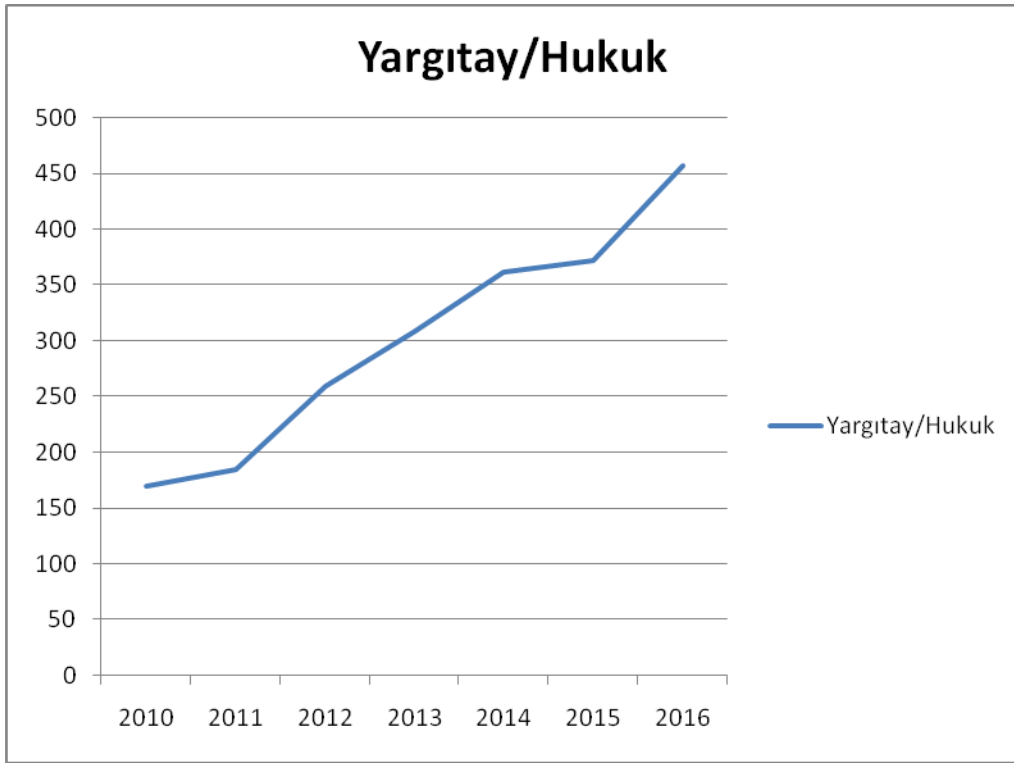
1. Yüksek Mahkeme:

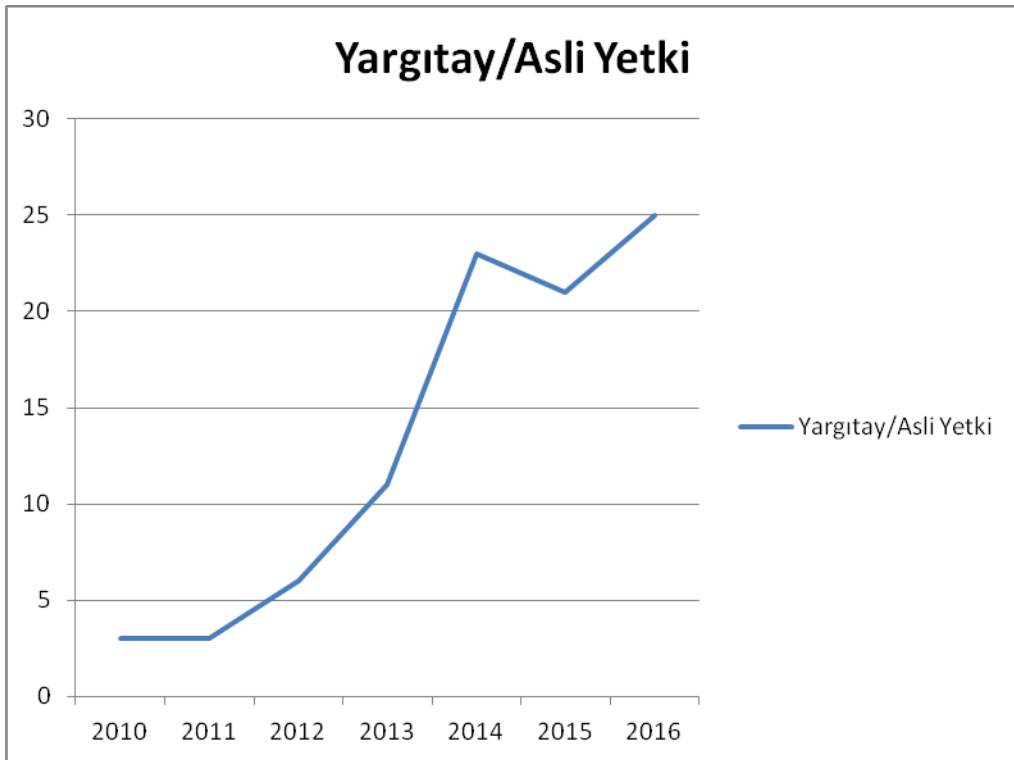
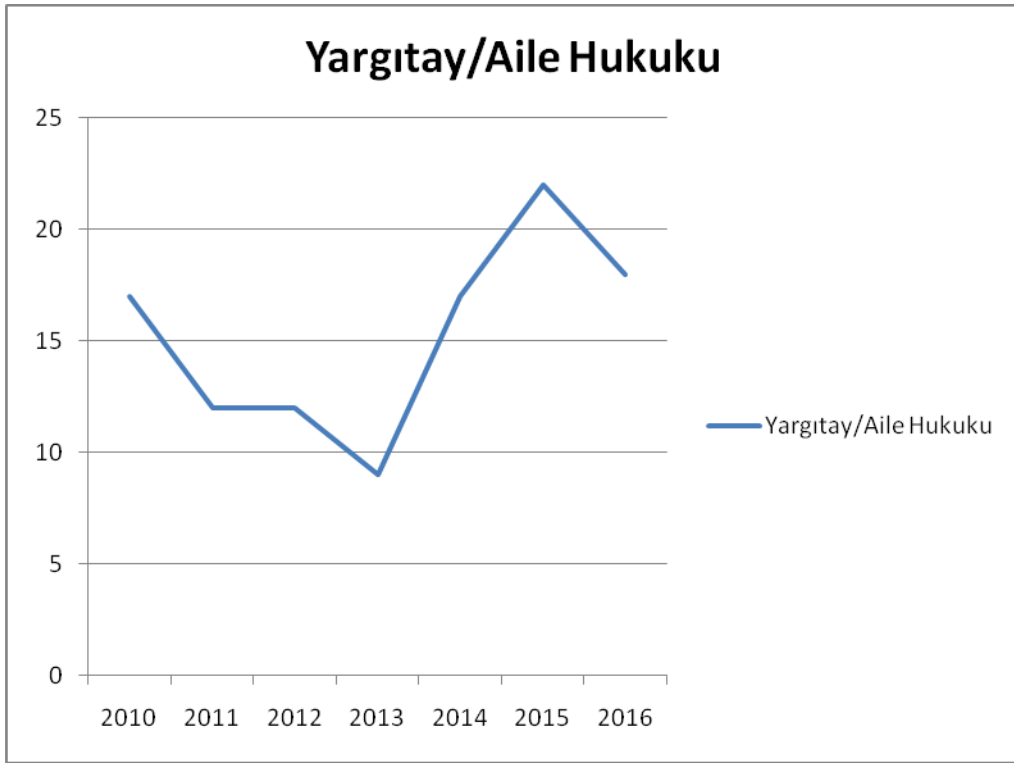
Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Anayasası'nın 143(1) maddesi uyarınca 1 başkan ve 7 yargıçtan oluşan Yüksek Mahkeme, 1 başkan ve 4 yargıçtan oluşan heyetle Anayasa Mahkemesi, 3 yargıçla Yargıtay, 3 yargıçla Yüksek İdare Mahkemesi görevlerini yürütmüştür.

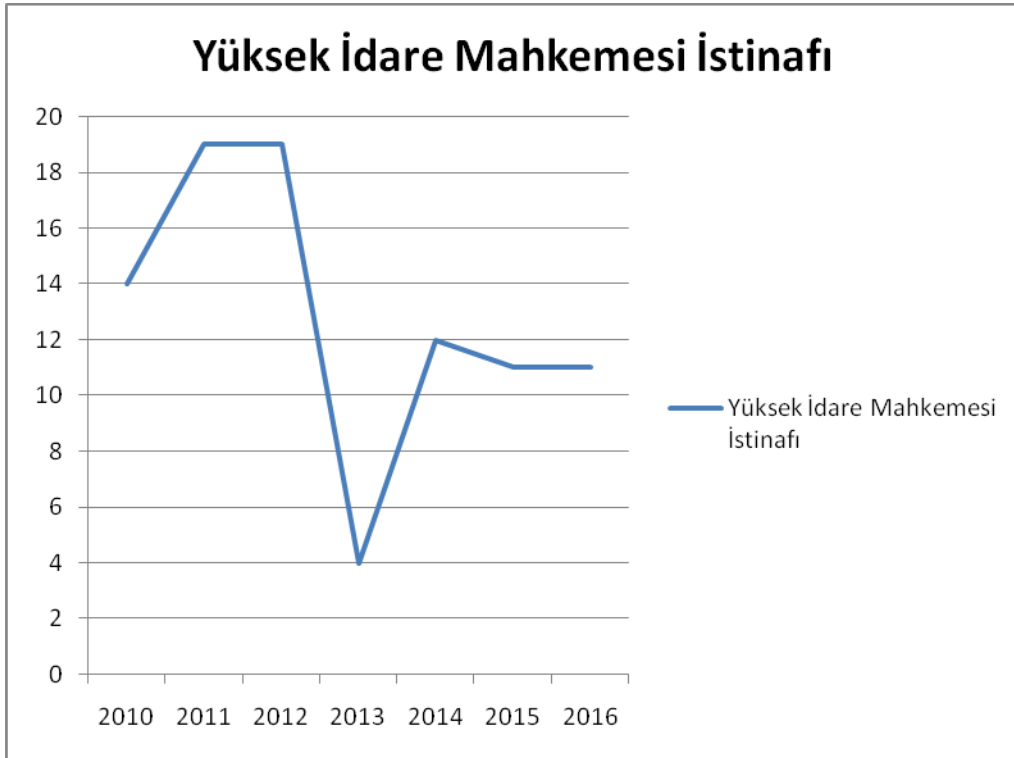
Yüksek Mahkemedeki dava dağılım ve sayıları aşağıdaki çizelgede gösterilmiştir:

Mahkeme	1.1.2015'de askıda bulunan	2015'de dosya edilen	2015'de neticelen-dirilen	1.1.2016'da askıda bulunan
Anayasa Mahkemesi	50	19	32	37
Yargıtay/Hukuk	372	203	118	457
Yargıtay/Ceza	146	182	180	148
Yargıtay/Aile Hukuku	22	9	13	18
Yargıtay/Asli Yetki	21	32	28	25
Yüksek İdare Mahkemesi	483	256	182	557
Yüksek İdare Mahkemesi İstinafı	11	14	14	11
Toplam:	1105	715	567	1253

2. Kaza Mahkemeleri:

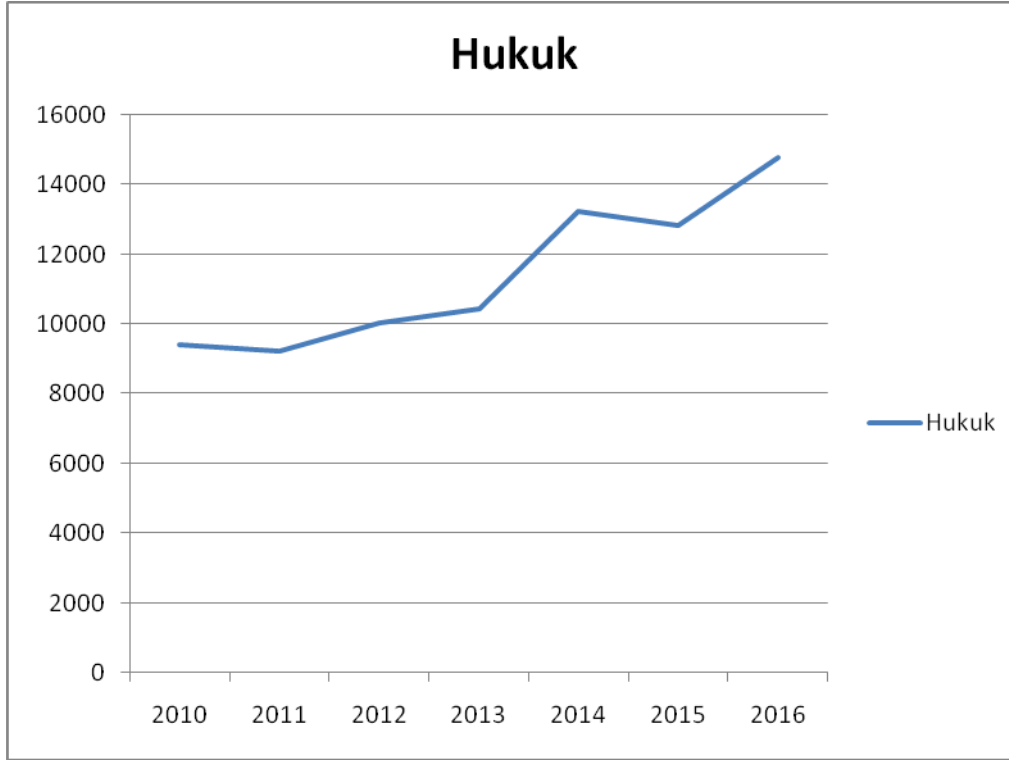
2.1. Hukuk Davaları:

Lefkoşa, Gazimağusa, Girne, Güzelyurt Kaza Mahkemesi ve ona bağlı Lefke Mahkemesi ile İskele Kaza Mahkemesinde yıl içerisinde çoğunluğunu ; alacak–verecek davaları, banka icar satış davaları, karşılıksız çek davaları, tazminat davaları ve tahliye davalarının oluşturduğu 20,272 hukuk davası dosyalanmış, önceki yıldan askıda kalan davalarla birlikte 18,311 hukuk davası neticelendirilmiştir.

2015 yılında dosyalandıran hukuk davaları sayısında 2014'e kıyasla %10.62 artış olmuştur.

Hukuk davalarının mahkemeler itibarıyla dağılımı:

	1.1.2015'de askıda bulunan	2015'de dosya edilen	2015'de neticelen-dirilen	1.1.2016'da askıda bulunan
Lefkoşa	5269	9470	7373	7366
Gazimağusa	3149	4601	4657	3093
Girne	3237	4135	3882	3490
Güzelyurt	454	987	1060	381
İskele	455	725	889	291
Lefke	258	354	450	162
Toplam :	12822	20272	18311	14783

2015 yılı içerisinde Kaza Mahkemelerinde dosya edilen hukuk davalarının konularına göre tasnifi:

	Alacak verecek	Banka / İcar Satış	Karşılıksız Çek	Tahliye	Tazminat	Toplam
Lefkoşa	5904	2975	279	89	223	9470
Gazimağusa	3834	709	4	8	46	4601
Girne	2276	1014	384	116	345	4135
Güzelyurt	673	246	52	4	12	987
İskele	481	171	21	11	41	725
Lefke	247	61	16	10	20	354
TOPLAM	13415	5176	756	238	687	20272

Hukuk meselelerinde verilen dava sayıları mahkemelerin gerçek dava yükünü yansıtmamaktadır. Bu davalar dışında Genel İstida, Takdiri Tazminat, İstida İstinaf, Şirket İstida (Asli Davalar) gibi pek çok dava ve istida türü altında yargılama işlemi yürütülmektedir. Her dava altında esas davaya ek olarak muhtelif istidalar dosyalanmaktadır.

2015 Yılındaki Asli Davalar:

	1.1.2015'de askıda bulunan	2015'de dosya edilen	2015'de neticelendirilen	1.1.2016'da askıda bulunan
Takdiri Tazminat	12	9	6	15
İstida İstinaf	43	29	22	50
Şirket İstida	74	170	171	73
Genel İstida	228	455	453	230
Toplam	357	663	652	368

2015 yılında açılan davalarda toplam 1074 ara emri istidası dosyalanmış ve incelenerek neticelendirilmiştir. Parasal hüküm verilen davalarda, icra gerçekleşmediği takdirde, taksit ve hapislik istidaları dosyalanmakta ve bu istidalar günlük işlerin çoğunluğunu oluşturmaktadır.

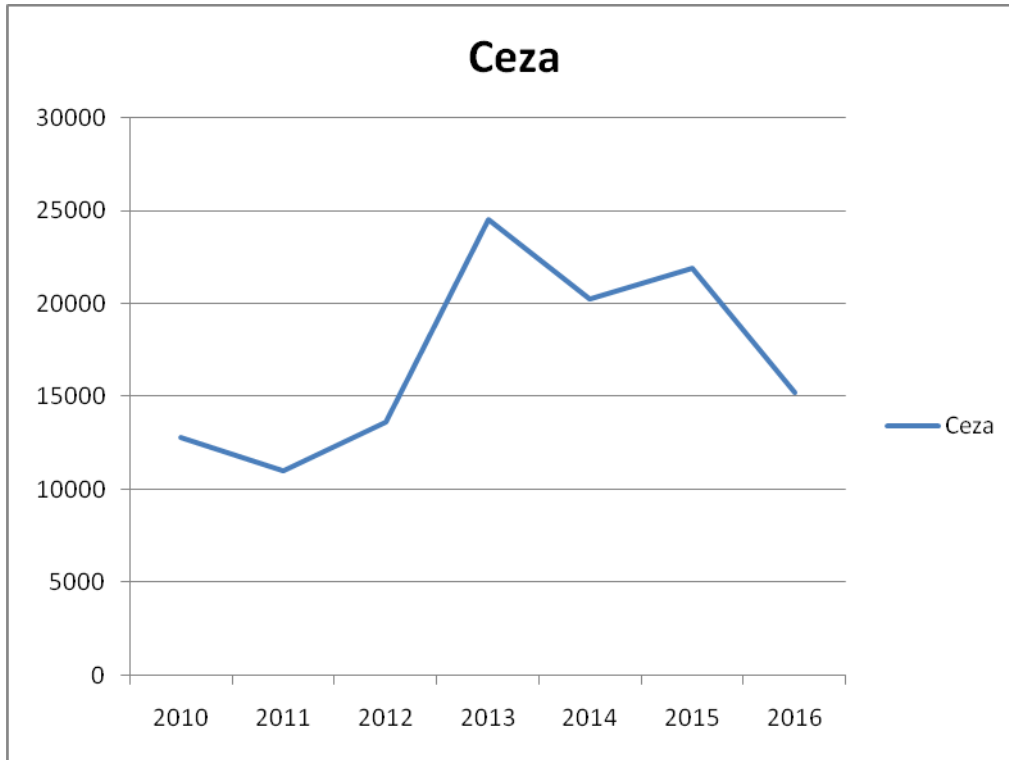
48/2014 sayılı Değişiklik Yasasıyla değiştirilmiş ve birleştirilmiş şekliyle 29/2013 sayılı Borç İlişkilerinden Kaynaklanıp Tahsili Geciken ve/veya Tahsil Edilemez Hale Gelen Borçların Yapılandırılması Yasası altında 2,864 başvuru yapılmış ve yıllarca önce neticelendirilmiş davalar yine yargı huzuruna taşınmıştır. Bu Yasa mahkemelerin mevcut yükünü bir o kadar daha ağırlaştırmıştır.

2.2. Ceza Davaları ve Adli Ölüm Tahkikatları:

2015 Yılı içerisinde Kaza Mahkemelerinde 36,954 ceza davası dosyalanmış ve önceki yıldan askıda kalanlarla birlikte 43,616'sı sonuçlandırılmıştır. Aynı dönemde ani ve gayri tabii ölümlerle ilgili dosyalanan 157 Adli Ölüm Tahkikatından bir önceki yıldan askıda kalanlarla birlikte 122'si neticelendirilmiş, 306'sı ise 2016 yılına kalmıştır.

Ceza Davalarının Mahkemelere göre dağılımı aşağıdaki çizelgede gösterilmiştir.

	1.1.2015'de askıda bulunan	2015'de dosya edilen	2015'de neticelen-dirilen	1.1.2016'da askıda bulunan
Lefkoşa	10021	15288	17195	8114
Gazimağusa	1869	6328	5443	2754
Girne	8602	10072	16187	2487
Güzelyurt	857	2645	2503	999
İskele	337	2078	1742	673
Lefke	191	543	546	188
Toplam :	21877	36954	43616	15215

GENÇ MÜCRİMLER

2015 yılında 16 yaşından küçük sanıklarla ilgili olarak mahkemelerde 93 dava ikame olunmuştur. Bir önceki yıldan askıda kalanlarla birlikte neticelenen 93 davada muhtelif suçlarla itham edilen 83'ü erkek, 6'sı kız 89 genç mücrim suçlu bulunarak mahkum edilmiştir.

Genç Mücrimlere verilen cezaların dağılımı:

	Nezaret Emri			Hapislik Cezası			Para Cezası			Geri Çekilen/ Sınama Emri veya Takipsizlik Kararı Verilen		
	Erkek	Kız	Toplam	Erkek	Kız	Toplam	Erkek	Kız	Toplam	Erkek	Kız	Toplam
Lefkoşa	2	-	2	2	-	2	5	-	5	34	2	36
Gazimağusa	1	-	1	5	-	5	-	-	-	5	2	7
Girne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	-	10
Güzelyurt	-	-	-	2	-	2	1	-	1	12	2	14
İskele	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2
Lefke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2
Toplam :	3	-	3	9	-	9	6	-	6	65	6	71

Genç Mücrimler tarafından işlenen suçların türü ve bu suçlar için verilen cezalara göre dağılımı:

İşlenen suçun türü	Nezaret altına alınan	Hapislik Cezası	Para Cezası	Geri Çekilen/ Sınama Emri veya Takipsizlik Kararı Verilen	Toplam
Adam öldürme, adam öldürmeye teşebbüs, vahim yaralama, darp, tecavüz vb.	2	2	2	9	15
Silah veya patlayıcı madde taşıma, bulundurma, kullanma vb.	-	-	2	16	18
Soygun yapmak, ev dükkan açmak, sirkat, tasarruf vb.	-	-	1	34	35
Hint keneviri tasarrufu	-	-	-	-	-
Trafik ve diğer suçlar	-	-	-	12	12
Kavgada yer almak, rahatsızlık, kasti hasar vb.	-	-	-	6	6
Uygunsuz hareket	1	-	-	2	3
Sahtekarlıkla para temini	-	-	-	-	-
Toplam:	3	2	5	79	89

2.3. Ağır Ceza Mahkemelerinde Görülen Davalar:

Lefkoşa ile Gazimağusa ve Girne Ağır Ceza Mahkemesi herbiri 1 Başkan ve 2 Yargıçtan oluşan 2 heyetle görev yapmıştır. Ağır Ceza Mahkemelerindeki 562 davadan 343'ü neticelendirilmiş, 22 dava alt mahkemede görüşülmek üzere iade edilmiştir. Başsavcılık 84 dava hakkında takipsizlik kararı vermiş, 113 dava ise 2016 yılına ertelenmiştir.

**2013, 2014 ve 2015 yıllarında Ağır Ceza Mahkemeleri huzurundaki davaların,
suç nevilerine göre mukayeseli tasnifi:**

Suçun Nevi	2013 Yılı Dava Sayısı	2014 Yılı Dava Sayısı	2015 Yılı Dava Sayısı
1. Taammüden adam öldürme	1	1	1
2. Adam öldürme, öldürmeye teşebbüs, vahim yaralama, darp vb.	39	64	46
3. Silah veya patlayıcı madde taşıma, bulundurma, kullanma, şiddet, tehdit, bıçak taşımak vb.	59	62	23
4. Cinsel tecavüz ve diğer cinsel suçlar.	7	15	21
5. Uyuşturucu madde tasarrufu, uyuşturucu madde satma, kenevir yetiştirme vb.	209	287	227
6. Soygun yapmak, ev, dükkan açmak, sirkat, tasarruf vb.	130	134	118
7. Ceza evinden firar, Yasal vasiden kaçırma, mülke tecavüz vb.	2	-	1
8. Resmi evrak sahtelemek, sahte evrak düzenlemek, sahte banknot tedavüle koymak vb.	95	69	70
9. İzinsiz kazı yapmak, eski eser tasarrufu vb.	17	19	8
10. Devleti gelirden mahrum etmek	5	7	6
11. Kasti hasar, ürün yakmak, kundaklama vb.	12	3	5
12. Tedbirsiz ve dikkatsiz bir fiil neticesi ölüme sebep olma.	20	13	24
13. Yasa dışı yollardan ithalat yapmak.	1	2	1
14. Kişi ve Kurumların şöhretine zarar getirici yazılar yazmak.	1	-	-
15. Yetkisiz haberleşme hizmeti sağlama.	-	-	11
Toplam :	598	676	562

2.4. Aile Davaları:

9/1976 sayılı Mahkemeler Yasası'nın 32. maddesi gereğince, Kişi, Aile Hukuku ve dini konularla ilgili hukuk davalarına bakmak ve karara bağlamak üzere her kazada kurulan tek yargıçlı Aile Mahkemelerinde, 2015 yılı içerisinde 1,478 işlem başlatılmış, 1,045 boşanma davası görülmüş, bunların 798'i boşanma ile sonuçlanmıştır.

Boşanma, velayet ve nafaka gibi konularda açılan davalar yanında, vasi tayini, evlat edinme gibi konularda yapılan 398 istida da ele alınarak neticelendirilmiştir.

Aile Mahkemeleri huzurunda bulunan dava ve istidaların dağılımı:

Dava ve istidaların nevi	1.1.2015'de askıda bulunan	2015'de dosya edilen	2015'de neticelen-dirilen	1.1.2016'da askıda bulunan
Davalar	331	1080	1045	366
Asli istidalar (nafaka, velayet, şahsi münasebet tesisi, koruma emri, yurtdışına çıkış izni vb.)	29	369	361	37
Vasi tayini istidaları	3	16	16	3
Evlat edinme istidaları	8	13	16	5
Toplam :	371	1478	1438	411

Aile Davalarının Mahkemelere göre dağılımı:

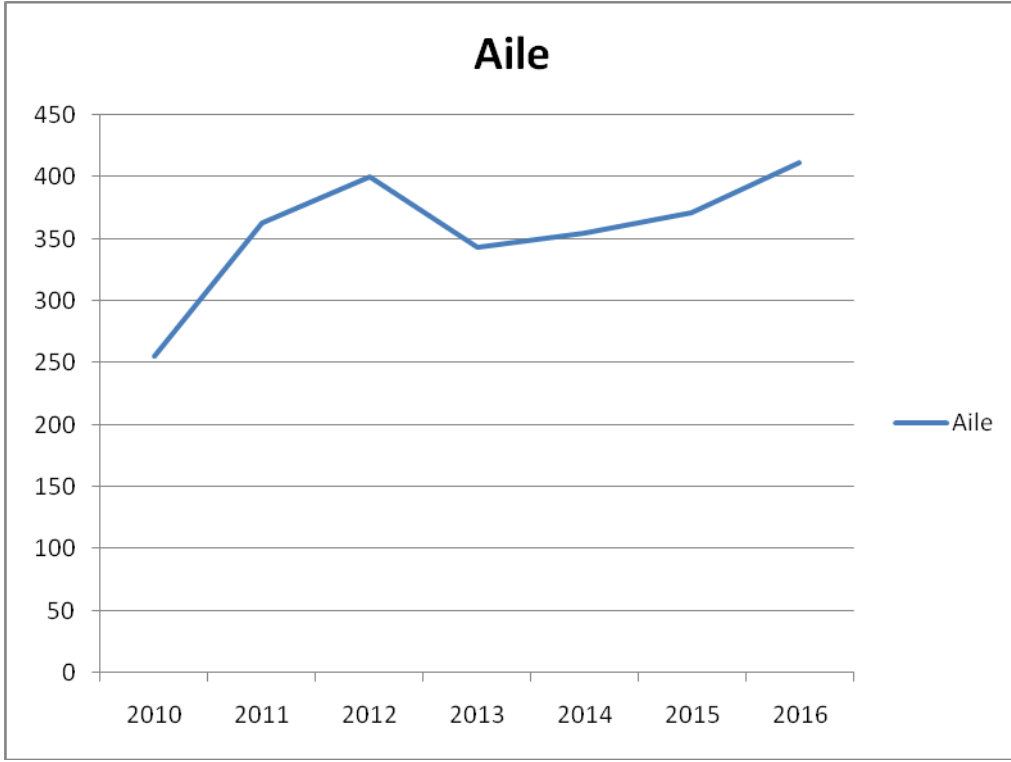
	2013 Yılı		2014 Yılı		2015 Yılı	
	Boşanma Davası Sayısı	Boşanma Sayısı	Boşanma Davası Sayısı	Boşanma Sayısı	Boşanma Davası Sayısı	Boşanma Sayısı
Lefkoşa	430	347	397	325	400	319
Gazimağusa	315	239	346	255	292	211
Girne	203	162	245	190	230	175
Güzelyurt	63	47	65	40	50	40
İskele	-	-	-	-	51	35
Lefke	29	23	24	19	22	18

Evliliğin Süresi (Yıl)

Boşanma Nedenleri	1	2	3	4	5	(6-10)	(11-15)	16+	Toplam
Zina	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Cana Kast ve Fena Muamele	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Cürüm ve haysiyetsizlik	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Terk	3	1	-	2	1	2	1	3	13
Akıl Hastası	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Şiddetli Geçimsizlik	26	14	9	14	8	46	26	41	184
Ayrı Yaşama	1	1	-	-	-	6	4	11	23
Evlilikleri en az bir yıl sürmek koşulu ile bir taraf öteki tarafın davasını kabul etmişse	25	37	41	39	38	166	80	152	578
Evlilik Akdinin Geçersizliği	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Toplam	55	53	50	55	47	220	111	207	798

Çocuk Sayısı

Boşanma Nedenleri	Çocuksuz	1	2	3	4	5	6+	Toplam
Zina	-	-	-	-	-	-	-	-
Cana kast ve fena muamele	-	-	-	-	-	-	-	-
Cürüm ve haysiyetsizlik	-	-	-	-	-	-	-	-
Terk	8	2	2	1	-	-	-	13
Akıl Hastası	-	-	-	-	-	-	-	-
Şiddetli Geçimsizlik	77	55	38	14	-	-	-	184
Ayrı Yaşama	7	4	7	3	-	1	1	23
Evlilikleri En Az Bir Yıl Sürmek Koşulu İle Bir Taraf Öteki Tarafın Davasını Kabul Etmişse	184	195	166	26	6	1	-	578
Evlilik Akdinin Geçersizliği	-	-	-	-	-	-	-	-
Toplam	276	256	213	44	6	2	1	798

III. ADLİ YARDIMLAŞMA

22/88 sayılı KKTC ile T.C. Hukuki, Ticari ve Cezai Konularda Adli Yardımlaşma Tanıma ve Tenfiz, Suçluların Geri Verilmesi ve Nakli Sözleşmesi (Onay) Yasası kapsamında ve T.C. ile KKTC Heyetleri arasında 2011 tarihinde yapılan Uluslararası Adli İşbirliği Görüşmelerinde varılan mutabakat çerçevesinde, Türkiye Adalet Bakanlığından Yüksek Mahkemeye gönderilen 917 adli evrakın, askıda bulunanlar ile birlikte toplam 1,024'ü yetkili mahkemelerce gerekli işlemler yapıldıktan sonra iade edilmiş, 385 evrakın işlemleri 2016 yılına kalmıştır.

Buna karşılık KKTC Mahkemelerinden sadece 1 adli evrak T.C. Mahkemelerine gönderilmiştir.

IV. TAHSİLATLAR

1. Mazbatalar, Tahsil Edilen Para Cezaları

2015 yılı içerisinde mahkeme emirleri uyarınca, verilen para cezalarının tahsili için 14,239 mazbata ısdar edilmiş, bir önceki yıldan askıda kalanlarla birlikte toplam 14,408 mazbata polis tarafından icra edilerek 3,297,919.16 TL gelir ve 1,028,761.00 TL belediyeler için nakit para cezası tahsilatı yapılmıştır.

Bu dönemde Mahkemelerde dosyalama safhasında damga pulu veya nakit/kredi kartı vasıtası ile toplam 4,000,818.77 TL, Evlendirme Memurluklarında 2015 Türk Cemaat Meclisi Evlenme ile İlgili Resimler (Değişiklik) Emirnamesi altında, 250,786.28 TL gelir tahsil edilmiştir.

2. İcrai Meslek ve Ruhsat Ücreti

Fasıl 2 Avukatlar Yasası'nın 11 (2) maddesi gereğince, meslek icra eden avukatlardan 431,977.50 TL ruhsat ücreti tahsil edilerek Baro Konseyine aktarılmıştır.

3. Depozitolar

17/1999 sayılı Genel Muhasebe Yasası'nın 14'üncü maddesi uyarınca, gelir bütçesine doğrudan işlenmesi mümkün olmayan 8,068,717.96 TL tahsil edilerek depozito hesabına yatırılmıştır.

4. Menkul Emval Müzekkereleri

2015 yılı içerisinde hükümlü borçluların taşınır mallarının haczedilmesi ile ilgili olarak 12,800 menkul emval müzekkeresi ısdar edilmiş, bir önceki yıldan askıda kalan 2931 menkul emval müzekkeresiyle birlikte 12,266 menkul emval müzekkeresi neticelendirilmiştir. Kaza mahkemelerinde toplam 30 tebliğ ve icra memuru görev yapmış ve 92,291 tebligat, 12,266 icra ve yüzlerce ara emri ile tahliye emrini yerine getirmişlerdir.

Menkul Emval Müzekkereleri:

1.1.2015'de askıda bulunan	2931
2015 yılında ısdar edilen	12800
2015 yılında icra edilen veya başka suretle halledilen	
(a) Tahsil edilen	169
(b) Geri çekilen	
(i) Haklara hanel gelmeksiniz	3266
(ii) Ödendiđi cihetle	398
(c) Menkul emvali bulunmayan	8345
(d) Kısmen icra edilen	88
1.1.2016'de askıda bulunan	3465

Bazı Kaza Mahkemelerinde icra memurlarının sayısının az olması, kullanımlarında olan araç sayısındaki yetersizlik, haczedilen malların muhafazası için devlete ait ambar veya depo bulunmaması, vatandaşın satışlara gösterdiği ilginin azalması gibi sıkıntılar, icralarda başarılı sonuç elde edilmesinin önünde en büyük engeldir.

İcra edilebilen menkul malların neler olabileceğini sıralayan Fasil 6 Hukuk Muhakemeleri Usulü (Değişiklik) Yasası madde 16, orijinal hali ile ilk üç fıkrasında icrada sadece borçlunun ve ailesinin şahsi ve mesleği için gerekli giyim eşyası ile gerekli yatak, yatak takımı ve dolap; yemek pişirmek için gerekli eşyalar; 50 KL'ye kadar borçlunun mesleği, sanatı, zanaatı, sınaı veya ticari işletmesi, tarımsal veya hayvansal faaliyeti için mutlak gerekli olan makine, alet-edavat ve kapkacak haczedilemeyeceği yer almış iken, muhtelif tadilatlardan sonra, en son 86/2007 sayılı tadilat ile muaf listesine gerekli mutfak takımlarına, 1 adet yemek masası, sandalyeleri, tabak, kaşık, bıçak takımı ve bir buzdolabı ilave edilmiş, meslek için gerekli eşyalar açısından ise bu eşyaların bir asgari ücretin altında bir değerde olmaları halinde haczedilemeyecekleri şartı konmuştur.

Bir asgari ücret değer şartı haczedilebilen eşya sayısını kısıtlamaktadır. İcra yapılamadığı cihetle de davaların bir çoğuna taksit ve akabinde hapislik istidaları dosyalanmaktadır.

V. İÇTİHAT KARARLARI

Yüksek Mahkemenin sonuçlandırdığı 6 Anayasa Mahkemesi, 61 Yargıtay Hukuk, 17 Yargıtay Ceza, 6 Yargıtay Aile, 2 Yargıtay Asli Yetki, 1 Yargıtay Asli Yetki İstinaf, 37 Yüksek İdare Mahkemesi, 6 Yüksek İdare Mahkemesi istinaf kararı, Mahkemelerin resmi internet sayfasında (www.mahkemeler.net) yayımlanmasının yanı sıra, kitap olarak da basılarak abone olan avukatlar ile Devlet Dairelerine dağıtılmıştır.

VI. STAJYER AVUKAT VE AVUKAT KAYITLARI

2015 yılı içerisinde, 61 kişi KKTC, 11 kişi İngiltere, 3 kişi Türkiye ve 1 kişi de Avustralya Üniversitelerinden mezun olmak üzere, toplam 76 stajyer avukat, Avukatlar Yasası 4 A maddesi gereğince Yüksek Mahkeme Başmukayyitliğinde tutulan Stajyerler Siciline kaydını yaptırmıştır. Avukatlar Yasası uyarınca yapılan Baro sınavında başarılı olan ve bir yıllık staj süresini tamamlayan 46 stajyer avukat, Avukatlar Siciline kaydını yaptırmıştır. Sicilde kayıtlı bulunan 1,112 avukatın 796 'sı mesleğini icra etmektedir.

VII. YÜKSEK MAHKEME BİLGİ İŞLEM MERKEZİNİN ÇALIŞMALARI

Kurumsal web sitemizi kullanarak KKTC'de uygulanmakta olan tüm Yasalara, sık kullanılmakta olan Tüzüklere ve Yüksek Mahkeme Kararlarına ulaşabilmektedir. Bu bilgiler sürekli olarak güncellenmekte olduğundan, kullanıcılar web sitemiz üzerinden en güncel bilgileri edinebilmektedir. 20 milyon kayıtlı bilgi ile KKTC'nin en büyük veritabanlarından biri olan ve tüm Mahkeme Kayıtlarını kapsayan içerik ise, avukatlar tarafından web sitemiz üzerinden takip edilmektedir. Bu sayede avukatlar web sitemiz üzerinden tüm dava bilgilerine erişebilmektedir. Mukayyitlikte eklenen bir dava bilgisine, otomatik olarak web sitemizden ulaşabilmektedir. Dava bilgilerini görmek dışında, KKTC'nin ilk etkileşimli e-devlet uygulaması olan "Elektronik Dosyalama Sistemi" ise 2011 yılından itibaren hizmet vermektedir. Şimdiye kadar toplam 16,263 dava internet üzerinden dosyalanmış, sistem üzerinden dava numarası ve dava günü otomatik olarak alınmıştır. Böylelikle Mahkemelerin vermiş olduğu bazı hizmetlerin bilgisayar ortamına taşınması sayesinde hız ve verimlilik artmış, maliyetler azaltılmıştır.

2015 yılı içinde, belirlenen bazı sunucuların işletim sistemleri, Windows Server 2003'den Windows Server 2012R2'ya yükseltilmiştir. Merkezi Active Directory sunucusu donanımı, ekonomik ömrünü tamamlamış olduğundan yeni donanıma yeniden Domain sunucusu kurulmuş ve merkeze replikasyonu yapılmıştır.

Bilgisayar ağını daha güvenli hale getirmek için Symantec Antivirus sunucuları düzenli olarak güncellenmektedir.

İcra, Duruşma Ses Kayıtları, Yüksek Mahkeme Mukayyitliği, Tebliğ Kayıtları SQL Server 2000 RDBMS'i üzerinde tutulmaktadır. Bu kayıtları SQL Server 2012 ve AlwaysOn RDBMS'ine güncellemek için gerekli olan araştırma, geliştirme ve test çalışmaları yapılmıştır. Hedef, 2016 yılı içerisinde bu sistemleri yeni sistemlerle güncellemektir.

Halen kullanılmakta olan Seçim Programı, eski bir teknoloji ile hazırlanmış ve ihtiyaç duyulan değişiklikleri ve güncellemeleri yapmaya müsait olmadığından, Foxpro ile hazırlanan ve seçim çalışmaları için kullanılan yazılım web tabanlı hale getirilmiş, modern arabirimi ile birlikte sıfırdan kodlanmıştır. RDBMS olarak MySql seçilmiştir. Donanımsal eksiklikler tamamlandığında yazılımın test süreci başlatılacaktır.

Seçim sonuçlarını Yüksek Mahkeme bünyesinde duyurmak için gerekli yazılım faaliyetleri devam etmektedir.

2005 yılında Bilgi İşlem Merkezi tarafından Yüksek Mahkeme Mukayyitliği için hazırlanan otomasyon yazılımı, 2016 yılının başına kadar ilgili mukayyitlik tarafından kullanılmıştır. Bu program yeni ihtiyaçlara cevap veremediğinden, yazılımın yeniden daha modern bir arabirim ile baştan yazılması ihtiyacı doğmuştur. İlgili otomasyon sistemi tekrardan kodlanmış, kullandığı veritabanı tasarımı değiştirilmiştir. Uzun süren bir çalışma sonrasında, Yüksek Mahkeme Mukayyitliğinin yeni hazırlanan yazılıma geçmesi ve 2016 yılının Şubat ayı itibari ile yeni yazılımın mukayyitlikte kullanılmaya başlanması hedeflenmektedir.

2016 yılı itibari ile Yüksek Mahkemede görülen davalar da Avukat Portalı üzerinden internette takip edilebilir hale getirilecektir.

Yargıç-Yargıç ve Personel-Yargıç arasında dosya paylaşımı ve mesajlaşma sistemine yeni fonksiyonlar eklenerek herhangi bir kullanıcının birden fazla kullanıcıya tek seferde dosya gönderebilmesi sağlanmıştır. Bu geliştirmeler sayesinde raporlar yargıçlara elektronik ortamda iletmeye başlanmış, kağıt ve toner masrafları azaltılmıştır.

Genel Sekreterlikte kullanılan Personel Programının ihtiyaçlara cevap vermemesi nedeniyle, personel takip ve izin modülü yeniden yazılmaya başlanmıştır. Bu programın analiz çalışmaları bitirilmiş olup kodlanma kısmının küçük bir kısmı tamamlanmıştır.

Elektronik ortamda verilen hizmetlere ise yenileri eklenmiştir. Elektronik Dosyalama Sistemi, Güzelyurt Kaza Mahkemesi Hukuk Mukayyitliğinde kullanıma açılmış olup 365 gün 7/24 kesintisiz bir şekilde işletilmektedir.

Bilgi İşlem Merkezi, 'Yüksek Mahkeme Bilişim Sistemlerinin Yeniden Yapılandırılması ve Risk Analizi' başlıklı bir proje hazırlamıştır. Bu projenin amacı Mahkemeler bünyesinde bulunan merkez sunucu sistemlerinin yeniden yapılandırılması, çağa uygun hale getirilmesi, mevcut risklerin gündeme getirilmesi ve risklerin meydana gelmeden önlenmesini sağlamaktır. Hazırlanan proje Sanallaştırma, Fiber Bağlantılar, Risk Analizi ve Risklerin Azaltılması başlıklı 3 adımdan oluşmaktadır. Devletin gerekli olan 200,000 USD'lık kaynağı sağlaması halinde, projenin hayata geçirilmesi mümkün olabilecektir.

VIII. MAHKEME BİNALARI

Gazimağusa ve İskele Kaza Mahkeme binaları dışında kalan tüm binalar, Yüksek Mahkeme binası dahil olmak üzere, tarihi eserdir. Bu nedenle günün koşullarına ve ihtiyaçlara uygun değişikliklere gidilmesine, Eski Eserler Dairesi Müdürlüğü izin vermemektedir.

Girne Tapu Amirliğinin boşalttığı bölümler eski eser niteliğine uygun olarak tamir edilerek, 2 Mahkeme Salonu, 2 Yargıç Odası ve Hukuk Mukayyitliği olarak kullanılmaya başlanmıştır.

Bakanlar Kurulunun 19.4.2006 tarih ve S-980-2006 sayılı Kararı ile Yüksek Mahkeme Başkanlığının kullanımına tahsis edilen Lefkoşa (Eski) Polis Binalarının, Eski Eserler ve Müzeler Dairesi Müdürlüğü tarafından hazırlanan proje kapsamında restorasyonu yapılarak, Lefkoşa Kaza Mahkemesi Mukayyitliklerinin bu bölümlere taşınması, onların boşalttığı kısımlara ise 2 mahkeme salonu yapılması hedeflenmektedir. Projenin hayata geçirilebilmesi için 2016 bütçesine ödenek konmuştur. Ancak, gerekli keşif raporlarının güncellenmesi, şartnamenin hazırlanması ve ihaleye çıkılması, ilgili daireler nezdinde işler istenen hızda ilerlemediğinden, 2015-2016 Adli Yılında bu binada hizmet verilmesi hedefinin gerçekleşmeme olasılığı bulunmaktadır.

Mukayyitlikler yer darlığından zor koşullar altında çalışmaktadırlar. Acilen, hem kaza mahkemesinin hem de Yüksek Mahkemenin yeni duruşma salonlarına ihtiyacı vardır.

Yüksek Mahkeme ve Güzelyurt Kaza Mahkemesi binalarının ihtiyacı karşılayamaması nedeniyle yeni bina yapımı için uygun arsa arayışına girilmiş ve mahkeme binası yapımına elverişli konumda ve yeterli büyüklükte iki arsa bulunmuştur. 30 Mart 2015 tarihli yazı ile İçişleri Bakanlığından gerekli tahsis işlemlerinin yapılması talep edildiği halde henüz sonuç alınmamıştır. Mevcut binanın hem Yüksek Mahkemeyi hem de Lefkoşa Kaza Mahkemesini barındırması mümkün değildir. Yüksek Mahkeme için acilen çağa uygun bir bina yapılması gerekmektedir.

Lefke Mahkemesinin tamirati için 2015 Mali Yılı Bütçesine 260,000.-TL konmuş, ancak Planlama ve İnşaat Dairesi, gerekli projeyi hazırlayamamıştır. 2016 Mali Yılı Bütçesinde de kaynak verilmiş olup projenin hazırlanması beklenmektedir. Binanın kayma tehlikesi taşıdığı, aynı daire tarafından belgelenmiş olup bir an önce restore edilmesi gerekmektedir.

IX. SORUNLAR

1. Mahkemeler bütçesi ihtiyaçları karşılayacak seviyede değildir. Mahkemeler sadece yargılama ile ilgili değil, evlenme, vasiyet ve tereke işlemleri, seçimler gibi çok farklı konularda da görev yapmakta ve hizmet vermektedir. Bu nedenle, mukayyitliklerin iş yükü oldukça ağırdır ve her geçen gün iş hacmi artmaktadır. Beklentiye cevap verebilmek için bina, personel, araç, cihaz v.b. ihtiyaçlarımızın yürütme tarafından zamanında karşılanması gerekmektedir. Maalesef uygulamada talepler arzu edilen süratte ve seviyede yerine getirilememektedir.

2. Raporlarda yansıtılan dosya sayıları mahkemelerin gerçek dava yükünü yansıtmamaktadır. Hüküm verilinceye kadar her dava dosyasına çeşitli talepler içeren çok sayıda istida dosyalanmaktadır. Bu istidalar yargıçların çok zamanını almakta ve esas davaların neticelendirilmesi için ayıracakları zamanı azaltmaktadır.

Hükümden sonra da borçluların hacze tabi malları bulunmadığı takdirde taksitide bağlanmaları için, taksit emrine uymadıkları takdirde ise, hapislik istidaları dosyalanmaktadır. Hapislik istidaları, taksitli borcun ödenmediği her bir ay için ayrıca dosyalanmaktadır.

48/2014 sayılı Değişiklik Yasasıyla değiştirilmiş ve birleştirilmiş şekliyle 29/2013 sayılı Borç İlişkilerinden Kaynaklanıp Tahsili Geciken ve/veya Tahsil Edilemez Hale Gelen Borçların Yapılandırılması Yasası ile borçlulara tanınan hak uyarınca eski dosyalar tekrar gündeme gelmiş ve ek kadro veya ek mesai sağlanmadan bunların da gerekli tüm işlemlerinin yerine getirilmesi yükünü mahkemelerin taşıması gerekmiştir.

3. Dosya sayılarının ve dosyalanan evrakın artışı, yer darlığı, personel yetersizliği, ilgili evrakların gerekli süre içerisinde dosyasına yerleştirilmesini engellemekte, bazen de dosya yerinde bulunamadığından dava gününde yargıca gönderilememektedir.

Halen 5,000 TL'ye kadar olan davalarda uygulanan elektronik ortamda dosyalama, bilgi işlem merkezinin ihtiyacı doğrultusunda gerekli yatırımların yapılması halinde yaygınlaştırılabilecek, tüm davalar ve bunlara bağlı evrak internet üzerinden dosyalanabilecektir. Elektronik dosyalama mukayyitlikteki yığılmaların önüne geçeceği gibi, zaman kaybını da önleyecektir. Bunun için ek kaynak gereklidir.

4. Mevcut personel kapasitesi ile istenen seviyede hizmet verilmesi mümkün değildir. Personel eksikliği nedeni ile işler aksamakta, dosyalanan onbinlerce evrak fiziki koşullar nedeni ile dosyalarına yerleştirilememekte, bazı dava dosyaları yerine konamadığından duruşma gününde yargıç önüne gönderilememektedir. Stenograflar iş yoğunluğu altında ezilmekte ve görevlerinden dolayı çeşitli sağlık sorunları yaşamaktadırlar. Dinleme cihazı olmasına ve duruşmalara katılmamalarına rağmen notları açmaya yetişememektedirler. Zaman zaman birikmiş işleri eritilebilmek amacıyla sınırlı sayıda personel için, birkaç günlük ek mesai talebi, Bütçe Dairesi tarafından karşılanmamakta veya 3-4 ay sonra yetki verilmektedir.

5. Hukuk ve Ceza Mazbatalarının tahsili polis memurları vasıtası ile yapılmaktadır. Görevlendirilen polis sayısı son derece yetersiz olduğundan tahsilatlar çok gecikmekte, özellikle çift uyruklu veya vatandaş olmayan mazbata borçluları, uzun süre geçmesinden yararlanarak yurt dışına çıkmakta ve mazbatalar sonuçsuz kalmaktadır.

Mahkemelerde neticelenen davalarda alınan hükümlerin, personel ve araç azlığı, muhafaza deposunun olmaması, Fasil 6 Hukuk Muhakemeleri Usulü Yasası madde 16'nın 86/2007 sayılı Yasa ile kapsamının daraltılması nedenleriyle, icrası yapılamamaktadır. Bunlara ek olarak 29/2013 sayılı Borç İlişkilerinden Kaynaklanıp

Tahsili Geciken ve/veya Tahsil Edilemez Hale Gelen Borçların Yapılandırılması Yasası'nın da yürürlüğe girmesiyle, Yasa kapsamında olan hükümlü alacakların tahsilatları durma noktasına gelmiştir. İcra yapılamaması nedeni ile yargıçların önünde her gün dava sayısından fazla taksit, hapislik ve yapılandırma istidaları mevcuttur. Bu istidalar davaların neticelendirilmesi için kullanılacak zamanı azaltmaktadır.

Bazı Kaza Mahkemelerinde icra memurlarının sayısının az olması, kullandıkları araç sayısındaki yetersizlik, haczedilen malların muhafazası için Devlete ait ambar veya depo bulunmaması, vatandaşın satışlara gösterdiği ilginin azalması gibi sıkıntılar, icralarda başarılı sonuç elde edilmesini engellemektedir.

6. Birçok davada, bilhassa bankaların davacı oldukları davalarda, davalı adına kayıtlı taşınmaz malların satışı için mahkemeler emir vermekte, bu satışlar Fası 6 Madde 22-52 altında mahkemenin kontrolü dışında Tapu Dairesi sorumluluğunda açık arttırma yolu ile yapılmaları gerektiği halde, yıllarca yapılmamaktadırlar. Yıllardır uygulanmayan mahkeme satış emirleri için birçok kez alacaklılar Yargıtay Asli Yetki Mahkemesine mandamus emirnamesi için müracaat etmekte ve ancak o zaman davalı adına kayıtlı malın satışı gerçekleştirilmektedir.

Tapu Dairesi kontrolünde açık artırma yöntemi ile satışlar sadece pazar günleri yapılmaktadır. Bu kısıtlama ile her halükarda tüm satış emirlerinin zamanında yapılması mümkün değildir. Taşınmaz mal satışlarının mahkemelerin kontrolüne verilmesi, satışların gerçekleşmesini süratlendirecektir. Ayrıca bu satışların erken yapılması halinde mahkemeler huzurunda hükme konu meblağların tahsili için kullanılan diğer prosedürler azalacak ve istidaların neden olduğu aşırı iş yükü hafifleyecektir.

7. Yasa ve Tüzük Değişiklikleri:

Birçok yasanın güncelleştirilmesi gerekmektedir. Bu yapılırken mutlaka yasaların mehaı ülkelere ve AB müktesebatına bakılmalıdır.

Mevcut yasaların güncelleştirilmesi amacıyla yürütülecek çalışmaların, Meclis ve Mahkeme ekseninde ele alınması mümkün değildir. Bir Hukuk Reform Komitesi kurularak, hızlı bir süreçle gerekli değişikliklerin yapılması gerekmektedir. Özellikle Fası 6 Hukuk Muhakemeleri Usulü Yasası, 9/76 Mahkemeler Yasası, 60/90 Yüksek İdare Mahkemesi Yasası, Fası 9 Şahadet Yasası, Fası 113 Şirketler Yasası, Fası 154 Ceza Yasası ve Fası 155 Ceza Muhakemeleri Usulü Yasası'nın hukuk

sistemimizi bilen, tecrübeli hukukçular, emekli yargıç ve savcılardan oluşan bir komite tarafından güncelleştirilmesi gerekmektedir.

Yüksek Mahkeme, dava süreçlerini hızlandırmak için Hukuk Muhakemeleri Usul Tüzüğü, Yüksek İdare Mahkemesi ve Anayasa Mahkemesi Tüzüklerini gözden geçirerek, gerekli değişikliklerin 31/12/2016 tarihine kadar tamamlamayı hedeflemektedir.

2015 yılında, Yüksek Mahkeme, sadece yargıyı ilgilendiren hususlarda Anayasa değişikliği için yasa tasarısı hazırlamış ve bu tasarımı tüm siyasi partilere sunmuştur. Maalesef Yasa, Meclise dahi sevk edilmiş değildir. Bu tasarıda, Yüksek Mahkeme, idari davaların hızlandırılması için alt mahkemelerde de idari davaların dinlenerek, idari davaların tek yargılama ile sonuçlandırılmamasını ve daha süratle neticelendirilmesini hedeflemiş, ancak tasarı meclisin gündemine hiç bir şekilde gelmemiştir.

Fasıl 5 İflas Yasası'nın çalışması için, hiçbir zaman tayin edilmeyen "kabz memuru"nun atanması gerekmektedir. Bunun yapılması ve Yasanın güncelleştirilmesi halinde Yasa uygulanabilecek ve dolayısıyla alacaklıların ve borçluların Yasadan faydalanmaları sağlanacaktır.

8. Davaların tebliğlerinde karşı tarafın adreste bulunamamasından dolayı yaşanan olumsuzluğu gidermek için Yüksek Mahkeme, Hukuk Muhakemeleri Usul Tüzüğü'nde bazı değişiklikler yapmış ve sorunun büyük bir ölçüde aşılmasını sağlamıştır.

Bunun yanı sıra, 43/2009 sayılı Köy ve Mahalle İhtiyar Heyetleri Yasası ile getirilen köy veye mahalle sakinleri kütüğü ve yabancılar kütüğü tutulması düzenlenmesinin uygulanması sağlanmalıdır. Kütük kayıtlarının düzenli ve güncel olması halinde, aranan şahsın verilen adreste bulunmadığı gerekçesi ile iade edilen tebligat sayısı oldukça azalacaktır.

Yüksek Adliye Kurulu

Mayıs 2016